

DARI: SPRÅK, KULTUR OG HISTORIE

PENSUMLITTERATUR

3. mai 2022

Listen vil oppdateres, da særlig med tillegg av anbefalt litteratur, før semesterstart.

Siste versjon av listen ligger her: www.filologi.no/pensum/2022/dari.pdf.

Kurset har 4 hovedkomponenter: 1) Skrift og uttale; 2) Språk og grammatikk; 3) Litteratur og kultur; 4) Historie. Disse komponentene danner grunnlaget for hvordan undervisning, pensum og eksamen er organisert. Pensum består dels av utdrag fra bøker og artikler som stort sett er fritt tilgjengelige på Internett eller tilgjengelige på instituttets bibliotek, dels av annet materiale som deles ut i undervisningstimene.

Nedenfor finnes en veiledende liste over pensumlitteratur for dette kurset. Listen dekker både første og annet semester. **Det forventes ikke at man leser alt i denne litteraturlisten**, men det er nødvendig å kjenne til de viktigste referansene. Kun det materialet som diskuteres eller deles ut i undervisningstimene er obligatorisk pensum. Referanser markert nedenfor med fet skrift regnes som de mest grunnleggende.

1) SKRIFT OG UTTALE

Adam Baker, «[A guide for expatriates learning to read Dari](#)». Second edition.

International Assistance Mission (IAM), Kabul 2015.

Boyle David, «[A workbook for reading and writing Dari](#)». Second edition.

International Assistance Mission (IAM), Kabul 2015.

2) SPRÅK OG GRAMMATIKK

Adam Baker, «[A Learner's Grammar of Dari](#)». International Assistance Mission (IAM), Kabul 2017.

Mohammad Ali Raonaq, Manuel de persan parlé en Afghanistan. Deuxième édition. Paris: L'Asiathèque 2003 [1989].

3) LITTERATUR OG KULTUR

J.R. Perry og R. Farhadi, «Persian Literature in Modern Afghanistan». J.R. Perry, red., *Persian Literature from Outside Iran*, (vol. IX of *A History of Persian Literature*, red. E. Yarshater). I.B. Tauris: London/New York 2018.

Margaret A. Mills, «Oral and Popular Literature in Dari Persian of Afghanistan». Kreyenbroek, Philip G. og Ulrich Marzolph, red., *Oral Literature of Iranian Languages*. London: I. B. Tauris 2010, s. 303–321.

Elisabeth Eide og Eugene Schougin, *Bitre mandler*. 18 forfattere i Kabul. Oslo: Aschehoug 2004.

4) HISTORIE

Thomas Barfield, *Afghanistan: a cultural and political history*. Princeton, N.J.: Princeton University Press 2010.

Louis Dupree, *Afghanistan*. Princeton, N.J.: Princeton University Press 1980 [1973].

Nile Green, «Afghanistan's Islam. A History and Its Scholarship». N. Green, red., *Afghanistan's Islam*. Oakland, California: University of California Press 2017, s. 1–37.

Arezou Azad, «The Beginnings of Islam in Afghanistan». N. Green, red., *Afghanistan's Islam*. Oakland, California: University of California Press 2017, s. 41–55.

ANDRE RESSURSER

- International Assistance Mission (IAM), [Language & Culture Programme](#).
- Flere referanser og lenker på nettsiden for instituttets [kurs i klassisk persisk](#).
- Store norske leksikon: [dari](#).
- Persian Language Online (Iran Heritage Foundation): [Introduction to Afghan Persian \(Dari\) – Part 1: General remarks and phonology](#).
- Persian Language Online (Iran Heritage Foundation): [Introduction to Afghan Persian \(Dari\) Part 2 – Vocabulary and Expressions](#).
- SOAS: [What's in a Name? On Afghanistan's Fraught Persian Language Politics](#).

VIDERE STUDIER AV DARI

Et fullstendig studium av dari fordrer også kjennskap til indo-iransk språkvitenskap, gjerne også klassisk arabisk og pashto. Dessuten kan det være nyttig med god kjennskap til både sanskrit og eldre trinn av persisk. Norsk filologisk institutt tilbyr innføringskurs i flere av disse språkene og holder seminarer for viderekomne studenter og forskere i en rekke relevante språk. Interesserte studenter ønskes velkommen til disse seminarene. Norsk filologisk institutt formidler også kontakt med ledende universitetsmiljøer i utlandet.

OM PENSUM OG FILOLOGISKE STUDIER

Filologiske innføringskurs har som regel fire typer pensumlitteratur: (1) innføringsbok, (2) ordbok, (3) referansegrammatikk og (4) håndbøker og sekundærlitteratur. I tillegg finnes i mange tilfeller øvingsbøker og ressurser på Internett. En god innføringsbok kan gjøre nytte som både grammatikk, ordbok, øvingsbok og en sjelden gang som innføring til sekundærlitteraturen. Den filologiske metode gjelder også for studier av talespråk, men må da suppleres med samtaleøvelser. Når man studerer talte språk bør man også tidlig lære å hilse og føre enkle samtaler, gjerne samtidig med studier av skrift og uttale.

For å lære et klassisk skriftspråk godt må man studere inngående en god innføringsbok, gjøre seg kjent med ordbøker og referanselitteratur, pugge ord (helst ved å lage egne glosesbøker og flashcards) og ikke minst lese setninger og etter hvert tekster jevnlig. Det tar lang tid å sette seg inn i et språk og en skriftradisjon på denne måten, og de fleste må studere minst én time per dag i omtrent et år for å få en god grunnleggende kjennskap til språket. I tillegg til å daglig lese noen sider i læreboken, pugge ord på trikken, lese setninger høyt for seg selv, osv., bør man arbeide grundigere, tilsvarende én arbeidsdag eller mer, minst én gang eller to i uken. Gode kurs og innføringsbøker følger en progresjon som er tilpasset en slik arbeidsmengde. Med gode teknikker og hardt arbeid kan man i mange tilfeller lære den grunnleggende grammatikken og et basisordforråd det første halvåret og deretter anvende mer tid på lesning

av tekster og bruk av ordbok og referansegrammatikk det andre halvåret. Håndbøker og sekundærlitteratur bør man gjøre seg fortløpende kjent med, gjerne også lettleste fremstillinger av den kulturtradisjonen språket tilhører. For klassiske skriftspråk finnes ofte en rekke gode ressurser gratis tilgjengelig som PDF eller i andre formater, ettersom mange av standardverkene er relativt gamle og ikke lenger opphavsrettsbeskyttet.